

Správa o výsledku kontroly prostriedkov EÚ poskytnutých prijímateľom pomoci v rámci Sektorového operačného programu Ľudské zdroje v Obci Dolný Pial

I. Úvodná časť správy

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie merateľných ukazovateľov úspešnosti a súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri použití finančných prostriedkov poskytnutých z EÚ na rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce ako aj zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce v Obci Dolný Pial.

Predmetom kontroly bola charakteristika a pôsobnosť kontrolovaného subjektu ako konečného prijímateľa, charakteristika a popis projektu, realizácia projektu vrátane vecného plnenia projektu v nadväznosti na harmonogram predpokladanej realizácie projektu, splnenia cieľov a hodnotiacich ukazovateľov, financovania projektu so zameraním na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri realizácii ako aj s tým súvisiaca účinnosť riadiaceho a kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v čase od 25.02.2009 do 03.04.2009 v Obci Dolný Pial, IČO 00306916.

Kontrolovaným obdobím bolo obdobie prípravy a realizácie projektu: Sociálno-psychologická nadstavba vzdelania pedagógov regiónu (roky 2005 až 2008).

II. Hlavná časť správy

Výsledky kontroly

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu

Obec Dolný Pial sa nachádza v severozápadnej časti okresu Levice. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1253. Obec je zriaďovateľom základnej školy a materskej školy. V uplynulom období bola Obci Dolný Pial poskytnutá dotácia v roku 2001 na prestavbu a rekonštrukciu zdravotníckeho strediska v sume 480 tis. Sk a v roku 2004 na plynofikáciu kotolne základnej školy v sume 800 tis. Sk.

2. Charakteristika a popis projektu

Obec Dolný Pial vypracovala dňa 16.05.2005 žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku formou projektu s názvom „Sociálno-psychologická nadstavba vzdelania pedagógov regiónu“ v Sektorovom operačnom pláne Ľudské zdroje, priorita „Zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce“, opatrenie č. 3.1: Prispôsobenie odbornej prípravy a vzdelávania požiadavkám spoločnosti založenej na vedomostiach. Projekt bol prijatý Sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom, ktorým bolo Ministerstvo školstva SR, dňa 19.05.2005.

Celkový rozpočet projektu bol vypracovaný na sumu 1 503 tis. Sk (38 383,94 EUR, kurzom prepočtu 1 EUR – 39,157 Sk za mesiac 04/2005).

Hlavným cieľom projektu bolo zavedenie nového prístupu v systéme vzdelávania, založeného na aplikáciu nových poznatkov v oblasti psychológie a sociológie pri vzdelávaní žiakov ohrozených sociálnou exklúziou a žiakov pochádzajúcich zo znevýhodneného prostredia a žiakov ôsmych a deviatych ročníkov vstupujúcich na trh práce.

Cieľové skupiny projektu boli pedagogickí pracovníci, žiaci 9. ročníka základných škôl, žiaci a študenti zo sociálne znevýhodneného prostredia.

3. Realizácia projektu

Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. SORO/18/05 (ďalej len „zmluva“) bola podpísaná dňa 01.03.2006 medzi poskytovateľom pomoci, ktorým bolo Ministerstvo školstva SR, Stromová 1, Bratislava, ako sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom (ďalej len „SORO“) a Obcou Dolný Pial, Hlavná 34, Dolný Pial ako konečným prijímateľom (ďalej len „prijímateľ“).

Podľa tejto zmluvy bol prijímateľ zaviazaný zrealizovať schválený projekt v lehote do 28.02.2007 s rozpočtom 1 304 tis. Sk (43 278,23 EUR), z toho tvoril príspevok Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) 978 tis. Sk (32 458,67 EUR), príspevok zo štátneho rozpočtu 261 tis. Sk (8 655,65 EUR) a príspevok prijímateľa bol 65 tis. Sk (2 163,91 EUR). Financovanie projektu bolo v zmluve dohodnuté formou preddavkov.

K zmluve boli uzatvorené štyri dodatky a bola vydaná jedna autorizovaná poznámka. Na základe toho bola realizácia projektu predĺžená do 30.11.2008.

Prijímateľ fyzickú (skutočnú) realizáciu uskutočnil podľa zmluvy od marca 2006 do februára 2007 tak, ako mu to ukladala zmluva. Dôvodom na predĺženie termínu realizácie projektu nebola oneskorená fyzická realizácia zo strany prijímateľa, ale meškajúce zálohové platby zo strany SORO.

Publicita projektu

Podľa čl. IX ods. 11 zmluvy, „Prijímateľ je povinný uviesť do všetkých ním vypracovaných podkladov (najmä vo forme oznámenia v projektovej dokumentácii) a počas realizácie projektu na mieste realizácie projektu logo ESF, a zreteľne, jasne a čitateľne, že sa na financovaní zámerov, ktoré sú predmetom tejto zmluvy, spolupodieľa Európska únia, a to v nasledovnom znení „Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou“. Prijímateľ je povinný v oblasti informovanosti a publicity postupovať v súlade s externým manuálom pre publicitu, ktorý je Prílohou č. 6 zmluvy“.

Podľa zmluvy mala byť publicita projektu zabezpečená plagátmi a logom ESF a oznamom o spolufinancovaní projektu na budove obecného úradu a základnej školy, inzerciou v miestnych a regionálnych médiách, v programoch regionálnych rozhlasových staníc a tlačovým vyhlásením. Bolo zistené, že publicita nebola zabezpečená v súlade so zmluvnými podmienkami a Manuálom publicity v periodickej tlači, pretože články zmiňujúce sa o projekte a jeho realizácii neboli označené logom ESF a konštatovaním, že „Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou“, čo bolo v rozpore s čl. IX ods. 11 zmluvy.

Splnenie cieľov a hodnotiacich ukazovateľov (indikátorov)

Podľa podrobného popisu projektu, očakávané výsledky projektu mali byť nasledovné:

Výstupom projektu bude vyškolenie 40 pedagógov regiónu v sociálno-pedagogických zručnostiach a 80 žiakov ZŠ, na ktorých budú už počas 12 mesačného obdobia budú prebiehať školenia aplikované na dosiahnutie zručností v rámci aktivít vzdelávaných pedagógov na ZŠ.

Výsledkom projektu bude, to že 100 % pedagógov regiónu získa sociálno-psychologické zručnosti.

Dopad projektu bude predstavovať pravidelná aplikácia sociálno-pedagogických zručností na žiakoch ôsmych a deviatych ročníkov vstupujúcich na pracovný trh, alebo do ďalšieho vzdelávania.

Cieľ projektu a jeho hodnotiace ukazovatele boli prijímateľom splnené.

Monitorovacie správy

Prijímateľ mal v zmysle čl. III bod 4 písm. h) zmluvy „...*povinnosť predkladať SORO každé tri mesiace trvania projektu monitorovaciu správu projektu za uplynulý kalendárny štvrťrok. Správu predkladá prijímateľ na predpísanom formulári, ktorý je Prílohou č. 4 tejto zmluvy a to v lehote do 10 kalendárnych dní po uplynutí príslušného trojmesačného obdobia*“.

Prijímateľ vypracoval 12 priebežných monitorovacích správ. Všetky tieto správy boli SORO doručené po termíne, čím **nedodržel povinnosť jej vyplývajúcu z článku III. bod 4 písm. h) zmluvy.**

Tým bola **porušená finančná disciplína v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov** (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy), podľa ktorého „*Porušením finančnej disciplíny je porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté*“.

Záverečná monitorovacia správa bola doručená v termíne určenom v zmluve.

Financovanie projektu so zameraním na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri jeho realizácii

Zdroje financovania projektu a jeho priebeh

SORO poskytlo prijímateľovi tri preddavky na realizáciu projektu. Prvý preddavok v sume 495 tis. Sk (16 445,59 EUR) bol poskytnutý dňa 28.04.2006. Druhý preddavok bol poskytnutý dňa 30.04.2008 v sume 383 tis. Sk (12 706,47 EUR). Tretí preddavok bol poskytnutý dňa 10.10.2008 v sume 262 tis. Sk (8 695,88 EUR).

Prijímateľ vzhľadom k tomu, že mu neboli poskytnuté preddavky musel žiadať o predĺženie termínu realizácie.

V priebehu financovania realizácie projektu bolo prijímateľom vyhotovených dvanásť zúčtovaní platieb. Po úhrade tretieho preddavku a vyhotovení dvoch zúčtovaní platieb prijímateľ vrátil dňa 10.12.2008 platobnému orgánu sumu 175 073,72 Sk (5 811,38 EUR) ako prebytok rozpočtu (nepoužitú finančnú prostriedky).

SORO uvedenú sumu vrátilo prijímateľovi dňa 12.12.2008 späť. Dôvodom vrátenia finančných prostriedkov podľa SORO, „boli skutočnosti, ktoré nastali v súvislosti s ukončením rozpočtového roka 2008 a vysoká chybovosť vrátených platieb, ako aj nedostatočné označovanie platieb identifikátormi platby, na základe ktorých nebolo možné jednoznačne určiť dôvod vrátenia a priradiť vrátené finančné prostriedky ku konkrétnemu projektu“.

V podrobnom popise projektu, ktorý je prílohou zmluvy, je určený podiel jednotlivých nákladov na celkových nákladoch. Bol porovnaný percentuálny podiel jednotlivých nákladov schválených v zmluve so skutočným čerpaním týchto nákladov.

Z vyššie uvedeného grafu vyplýva, že bol prekročený podiel personálnych nákladov na zariadenie a vybavenie a o malú časť aj náklad na spotrebný a prevádzkový tovar a náklady na podporu frekventantov.

Oprávnenosť použitia verejných prostriedkov v nadväznosti na rozpočtové pravidlá, Nariadenie Komisie (ES) č. 448/2004 a zmluvné podmienky

Preukázateľnosť oprávnených nákladov

Pri kontrole oprávnenosti použitia výdavkov bolo zistené, že:

- prijímateľ nepožiadaval SORO o schválenie personálnych zmien u projektového manažéra a nepožiadaval o doplnenie personálneho zabezpečenia o asistentky školiteľov, čím nedodrжал povinnosť podľa čl. III ods. 4 písm. f) zmluvy, podľa ktorého „*Prijímateľ počas realizácie projektu je povinný písomne informovať SORO o akejkoľvek okolnosti, ktorá môže spôsobiť zmenu týkajúcu sa projektu, alebo ktorá spôsobila zmenu projektu, a to bezodkladne po tom, ako sa o tejto skutočnosti dozvie....*“. Tým prijímateľ nedodrжал podmienky zmluvy a **porušil finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy,**
- u dvoch školiteľov bola Dohoda o vykonaní prác uzatvorená **v rozpore s ustanovením § 226 Zákonníka práce,** podľa ktorého, „*Dohodu o vykonaní práce zamestnávateľ môže uzatvoriť s fyzickou osobou, ak predpokladaný rozsah práce (pracovnej úlohy), na ktorý sa táto dohoda uzatvára, nepresahuje 300 hodín v kalendárnom roku. Do predpokladaného rozsahu práce sa započítava aj práca vykonávaná zamestnancom pre zamestnávateľa na základe inej dohody o vykonaní práce*“,
- pri poskytovaní cestovných náhrad frekventantov kurzu v rámci realizácie projektu, bolo zistené, že prijímateľ s nimi **nedohodol ich poskytovanie v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 písm. c) zákona č. 283/2001 Z. z. o cestovných náhradách,** podľa ktorého, „*Tento zákon upravuje aj poskytovanie náhrad osobám, ktoré plnia pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu úlohy a nie sú k právnickej osobe alebo fyzickej osobe v pracovnoprávnom vzťahu ani v inom právnom vzťahu, ak je to dohodnuté.*“,
- pri nájme 40 ks stoličiek, 26 stolov potrebných pre zabezpečenie školení, bolo zistené, že výška nájmu bola dohodnutá na 120 tis. Sk. Ich kúpou, by bol prijímateľ ušetril na nákladoch projektu 20 tis. Sk (663,88 EUR). Bol to dôsledok, zle vypracovaného rozpočtu projektu, pretože jeho tvorca uviedol prijímateľa do omylu v tom, že by išlo o kapitálový výdavok, **čo by bolo v rozpore s Nariadením Komisie (ES) č. 448/2004.**

Účinnosť riadiaceho a kontrolného systému

Prijímateľ nevykonával predbežnú finančnú kontrolu v súlade so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite“). Pri kontrole výdavkov realizovaných prostredníctvom bankových prevodov na základe faktúr ako daňových dokladov bolo zistené, že záznam o vykonanej predbežnej finančnej kontrole je uvedený na platobnom poukaze s dátumom realizácie bankového prevodu, čo je záverečný krok finančnej operácie. Taktó vykonaná predbežná kontrola má charakter priebežnej finančnej kontroly. Pri výdavkoch za pracovné cesty lektorov – školiteľov, asistentov školiteľov a tak isto aj pri úhrade odmien poskytovaných na základe dohôd o vykonaní prác nebola predbežná finančná kontrola vykonaná vôbec.

Tým došlo k porušeniu ustanovenia § 9 ods. 1, 2 a 3 zákona o finančnej kontrole a vnútornom

1 ym uoslo k porusemu ustanovenia § 7 ods. 1, 2 a 3, zakona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

U príjemcu bola počas realizácie projektu dňa 22.09.2008 vykonaná SORO jedna kontrola na mieste, výsledkom ktorej bolo nepriznanie nákladov na stravu a občerstvenie frekventantov v sume 36 tis. Sk, pretože doklady preukazujúce poskytnutie stravy a občerstvenia nemali náležitosti účtovaného dokladu.

III. Záverečná časť správy

Kontrola poukázala na niekoľko nedostatkov, ktoré sa vyskytli pri realizácii projektu. Išlo najmä o nasledovné nedostatky:

- články v periodickej tlači, ktorými bola zabezpečovaná publicita projektu neboli označené logom ESF a oznámením, že na spolufinancovaní projektu sa podieľa EÚ,
- priebežné monitorovacie správy neboli SORO doručované v termínoch určených v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku,
- prijímateľ nepožiadala SORO o schválenie zmien v personálnom obsadení projektu,
- dvaja školitelia prekročili ročný limit 300 hod. pri vykonávaní prác na základe Dohôd o vykonaní prác v zmysle Zákonníka práce,
- prijímateľ poskytoval frekventantom kurzu stravné, pričom to nedohodol v zmysle Zákona o cestovných náhradách,
- prijímateľom nebola vykonávaná priebežná kontrola pri všetkých finančných operáciách týkajúcich sa realizácie projektu.

Výsledok kontroly bol prerokovaný so starostom obce. Obec prijala päť opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, plnenie ktorých bude NKÚ SR priebežne kontrolovať.